

Інформаційні джерела:

1. Кириллов А.В. (2015) Розвиток конкурентних переваг підприємств на основі комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності. *Вісник університету*. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/razvitie-konkurentny-preimuschestv-predpriyatiya-na-osnove-commertsializatsii-obektovintellektualnoy-obstvennosti> (дата звернення: 20.09.2020).
2. Казакова О.А., Марушева О.А., Широкопад Є.Е. (2017). Ставка України на розвиток ІТ-індустрії. *Вісник ХГУ*, 6, С. 43–49.
3. Україна увійшла до кола країн - лідерів у сфері ІТ-аутсорсингу (2021). URL:<https://business.ua/uk/ukraina-uviishla-do-kola-krain-lideriv-u-sferi-it-outsorsynhu> (дата звернення:20.09.2022).

УДК 330.332: 336

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ У КОМЕРЦІЙНОМУ БАНКУ

Шахова Є. С., здоб. вищ. осв. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **В.О. Козуб**

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Ключовим елементом фінансового посередництва в будь-якій економіці є банківська система, стрімкий розвиток якої спостерігається в Україні. Для підвищення надійності та ефективності банківської системи зокрема та економічного зростання країни в цілому необхідно впровадити ефективну систему управління ризиками. Система ризик-менеджменту – життєво необхідний елемент міжнародного бізнесу, запорука конкурентоспроможності банку.

Загалом банківська галузь характеризується вищими ризиками порівняно з іншими видами діяльності. Це пояснюється наступними причинами:

- 1) банки часто використовують «чужі» кошти і повинні постійно контролювати здатність виконувати свої зобов'язання перед клієнтами;
- 2) банки використовують великі суми грошей;
- 3) відхилення розвитку подій від запланованих може призвести до короткострокових, але значних змін у структурі активів банку.

З метою зниження ризику банківської діяльності доцільно створити систему управління ризиками, тобто вживати заходів щодо мінімізації відповідних ризиків, знаходити найкраще співвідношення

прибутковості та ризику, оцінювати, прогнозувати та страхувати відповідні ризики.

У комерційних банках необхідно запровадити комплексну систему управління ризиками через необхідність зниження впливу таких факторів:

- волатильність фінансових ринків;
- циклічні кризи;
- посилення регуляторних вимог;
- удосконалення механізмів управління.

Важливими складовими системи управління ризиками банку є:

- чіткі принципи, правила та директиви щодо торгової політики банку, управління ризиками, організації трудових процесів;
- функціонування незалежної від комерційного департаменту банку спеціальної групи з управління ризиками з підпорядкуванням голові ради директорів банку;
- встановлення лімітів ринкового та кредитного ризиків та контроль за їх дотриманням, а також агрегування ризиків за окремими банківськими продуктами, контрагентами та регіонами;
- визначення періодичності інформування про ризики керівництва банку;
- створення спеціальних малих груп управління, незалежних від комерційного департаменту банку для всіх видів ризиків;
- перевірка незалежними від комерційних служб банку аудиторами усіх елементів системи контролю та управління ризиками.

Ефективне управління рівнями ризику має вирішувати низку питань – від моніторингу ризику до його оцінки. У зв'язку з динамічним характером зовнішнього середовища банку рівень ризику, пов'язаного з тією чи іншою подією, постійно змінюється. Це змушує банки регулярно уточнювати свою позицію на ринку, оцінювати ризик певних подій, переглядати відносини з клієнтами та оцінювати якість власних активів і пасивів, тим самим коригуючи систему ризик-менеджменту в цій сфері.

Система управління ризиками дає змогу керівництву банку виявляти, локалізувати, вимірювати і контролювати певний вид ризику, тим самим мінімізуючи його вплив. Все це передбачає розробку кожним банком власної стратегії управління ризиками, яка полягає у формуванні політики прийняття рішень на основі своєчасного і послідовного використання всіх можливостей розвитку банку і одночасно стримання ризиків на необхідному рівні.

Цілі та завдання стратегії управління ризиками більшою мірою визначаються зміною зовнішнього середовища, в якому працює банк.

Основними ознаками змін зовнішнього середовища вітчизняної банківської системи за останні роки є: зростання інфляції, збільшення кількості банків та їх філій, коригування Національним банком умов конкуренції між банками, розширення грошового та кредитного ринків, поява нових банківських послуг, посилення конкуренції між ними, відсутність дієвих гарантій погашення кредитів. Банки повинні мати можливість обирати ризики, які можуть правильно оцінити та якими можуть ефективно керувати.

Таким чином, ефективний ризик-менеджмент є запорукою належного рівня фінансової безпеки банку та включає: систему управління; систему ідентифікації і вимірювання; систему супроводження (моніторингу та контролю).

УДК 336.71

ВПЛИВ FİNTECH НА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Щербина І.С., здоб. вищ. осв.

Чуканова Д.Г., здоб. вищ. осв.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Калита**
Державний торговельно-економічний університет

Сучасний етап функціонування банківських установ не можливо уявити без використання фінансових технологій. Адже їх використання збільшує конкурентні переваги та прибутковість установи, що є одним із завдань банківського менеджменту.

Fin-Tech (фінансові технології, фін-тех) – це технології, що застосовуються в фінансових службах, або використовуються для того, щоб допомогти компаніям керувати фінансовими аспектами свого бізнесу, включаючи нові програми та додатки, процеси та бізнес-моделі [1].

Цифрова трансформація у банківському секторі проходить через такі етапи:

1. Поява Digital-каналів – у центрі системи знаходиться користувач, який потребує взаємодії з банком через використання будь-яких доступних каналів у зручний для нього час: розвиток мережі банкоматів, поширення POS-терміналів, виникнення інтернет-банків, мобільних банків, використання чат-ботів тощо.

2. Поява Digital-продуктів: створення продуктів E2E (end to end), які цілодобово задовольняють фінансові запити клієнтів: